MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Kahtiajako uhkaa jälleen Eurooppaa. Karttaan yritetään piirtää EU:n itäpuolella jakolinjaa, joka erottaisi ihmiset, ajatukset ja näiden vapauden. **HELSINGIN SANOMIEN PÄÄKIRJOITUKSESTA**

Uusien vaalien aika meni jo ohi

Alexander Stubbin (kok.) hallitus sai odotetusti luottamuksen eduskunnan välikysymysäänestyksessä perjantaina. Oppositiopuolueet olisivat perussuomalaisten aloitteesta halunneet kaataa hallituksen sen huonon talouspolitiikan vuoksi.

Koska hallitusrintama on kaventunut, myös äänestystulos oli odotetun tiukka. Hallitus sai jatkaa äänin 97–94. Oppositioon vast'ikään siirtyneet vasemmistoliitto ja vihreät äänestivät pontevasti hallituksen luottamusta vastaan.

Välikysymysäänestyksestä oli poissa kahdeksan kansanedustajaa. Jos kaikki opposition kansanedustajat olisivat olleet paikalla, Stubbin hallituksen taru olisi päättynyt perjantaihin.

Ei ole sattumaa, että poissaolijoita oli sopivasti sekä hallituksen että opposition riveistä. Jos näin ei olisi, hallitus saattaisi vastaavassa tilanteessa vaikka vahingossa kaatua. Sitä ei tällä hetkellä taida kukaan tosissaan toivoa.

On tietysti tosiasia, että Suomen taloudellinen tilanne on erittäin vakava. Samoin tosi on, ettei nykyinen hallitus tai eduskunta kykene niihin päätöksiin, joita maan tilanne nopeasti edellyttäisi.

Seuraavat eduskuntavaalit ovat jo huhtikuussa. Jos maan politiikassa on tällä hetkellä edes yksi kiintopiste, sitä ei ole enää tässä vaiheessa syytä ruveta liikuttelemaan.

Jos vaaleja olisi haluttu aikaistaa, oikea hetki oli alkukesästä, kun pääministeri Jyrki Katainen (kok.) jätti tehtävänsä. Kokoomus päätti kuitenkin uuden puheenjohtajansa Stubbin johdolla jatkaa vanhalla hallituspohjalla.

Uusien vaalien aika siis meni jo. Vaaleja tuskin aikaistettaisiin, vaikka hallitus luottamuksensa menettäisikin. Loppu vaalikausi mentäisiin tarvittaessa toimitusministeristöllä, jota nykyinen hallitus jo hieman muistuttaakin.

Käytännössä maassa käydään jo eduskuntavaalikampanjoita. Vaikka hallitus kiistelee kalastusmaksuista, sen pääpuolueet esittävät jo suuria linjauksia tulevasta politiikastaan. Niitä ei toki ole aikomus toteuttaa vielä nykyhallituksessa.

SDP:n ja sen puheenjohtajan Antti Rinteen puheissa korostuu elvytys työpaikkojen säilyttämiseksi. Kokoomuksessa painotetaan säästöjä ja työmarkkinoiden muutostarpeita.

Oppositiossa keskusta on noussut maan suosituimmaksi puolueeksi ja sen puheenjohtaja Juha Sipilä pääministerisuosikiksi. Insinööri Sipilä suosii puheissaan yrittäjyyttä, korostaa kotimaista omistusta ja purkaa byrokratiaa.

Pääministeri Alexander Stubb (kok.) äänesti perjantaina hallituksensa luottamuksesta.

Poliittiset kilpailijat ovat kenties iloinneet perussuomalaisten kannatuksen hiipumisesta, mutta ilo voi olla ennenaikaista. Perussuomalaisten puheenjohtaja Timo Soini on jo ainakin vuoden ajan ajanut puoluettaan hallitusvalmiuteen – se näkynee myös vaalikentillä.

Meno taloudessa ja politiikassa on nykyisellään sen verran vauhdikasta, että myös puoluekannatukset vaihtuvat nopeasti. Se pakottaa tällä hetkellä neljää puoluejohtajaa valmistautumaan vaalien jälkeen pääministerin paikalle.

Hallitukseen kannattaa pyrkiä ja siellä myös pysyä.

Esimerkiksi vihreät voivat nyt jälkeen päin ihmetellä, kuinka paljon valtaa heillä hallituksessa lopulta oli. Vihreiden lähdön jälkeen jäljelle jäänyt hallitus on lähinnä perunut vihreiden ajamia päätöksiä.

Nykyisellä hallituksella on jäljellä oikeastaan yhden suuren päätöksen läpivienti. Kaikkien eduskuntapuolueiden yhdessä sopima uusi sote-aluemalli on kuitenkin sekin jumittunut hallituspuolueiden keskinäiseen riitelyyn.

Nykyhallitukselle suuret päätökset ovat osoittautuneet mahdottomiksi. On todennäköistä, että vaalikauden loppumetreillä näin käy myös sote-uudistukselle.

Vaaleja tuskin aikaistettaisiin, vaikka hallitus kaatuisikin.

VIERASYLIÖ

Päästövähennysten laskentatapa muutettava vastaamaan todellisuutta

Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiskeskustelussa puhutaan vain osasta kokonaisuutta.

Suomessa kustannustehokkain tapa päästövähennystavoitteiden saavuttamiseen olisi muuttaa laskentamenetelmät vastaamaan todellisuutta ja huomioida metsien kasvun aikaansaama hiilinielu.

Ilmastopäästöjen vähentäminen on tärkeää ja on hyvä, että EU näyttää suuntaa päästöjen vähentämisessä.

Tällä hetkellä lähes kaikki päästövähennyksiin sitoutuneet maat ovat EU-jäsenmaita. Tavoitteiden asettaminen ohjaa teknologian kehitystä vähemmän päästävään suuntaan. Päästökauppa on pohjimmiltaan hyvä keino ohjata päästövähennykset sinne, missä niitä voidaan toteuttaa kustannustehokkaimmin.

EU on päättänyt vähentää kasvuhuonekaasujen päästöjä 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta. Tavoitteesta päästökauppasektorin osuus on 43 prosenttia, päästökaupan ulkopuolisten alojen 30 ja energiatehokkuuden lisäämisen 27 prosenttia.

Metsiä ei huomioida

Suomen kannalta päästölaskennassa olennaista on, miten metsien hiilinielu otetaan maakohtaisissa laskelmissa huomioon. Metsät toimivat hiilinieluina ja -varastoina, ja niistä saatavalla puulla voidaan korvata uusiutumattomia raaka-aineita ja energiaa.

Tällä hetkellä maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsien käytön sektorilta tulevia nieluhyvityksiä tai päästörasitteita ei huomioida. Sektori kuitenkin sitoo Suomen vuotuisista päästöistä tällä hetkellä 42 prosenttia, vuonna 1990 se sitoi 20 prosenttia.

Nieluhyvitysten ja päästörasitteiden kattava sisällyttäminen jo olemassa olevaan päästövähennysvelvoitteeseen muuttaisi merkittävästi velvoitteen saavuttamiseen tarvittavia päästövähennyksiä muilla sektoreilla.

Jos kaikki päästörasitteet ja nielut huomioitaisiin, Suomi olisi hyvän metsänhoidon ansiosta jo käytännössä saavuttanut asetetun vähennystavoitteen verrattuna vuoteen 1990.

EU:ssa on ollut vaikea löytää tahtotilaa maankäytön muutoksen ja metsäsektorin huomioimisesta, koska osa jäsenmaista pelkää joutuvansa epätasa-arvoiseen asemaan. Metsää kasvavista harvaan asutuista maista päästöjä ei syntyisi yhtä paljon kuin tiheästi asutuista teollisuusmaista.

Epätasa-arvoväitettä on tässä yhteydessä kuitenkin vaikea ymmärtää. Ei ole mitään syytä miksei Suomi saisi ajaa omia etujaan ryhdikkäämmin.

Maatalouden osuus kymmenen prosenttia

Totta kai olisi hyvä, ettei päästökauppasektorin ulkopuolelta syntyisi tarpeettomia päästöjä.

Suomi saisi ajaa omia etujaan ryhdikkäämmin.

Suomen maakohtainen vähennystavoite päästökaupan ulkopuolisilla aloilla on nyt 16 prosenttia vuoden 2005 tasolta vuoteen 2020 mennessä. Se on raskas tavoite.

Ei-päästökauppasektoria ovat esimerkiksi polttoaineiden käyttö rakennusten lämmityksessä, liikenne ja maatalous. Liikenteessä päästöjä voidaan vähentää biopohjaisilla tuotteilla.

Todellisia päästövähennyksiä ei kuitenkaan synny siirtämällä päästöjä EU:n ulkopuolelle.

Kotimaiset biopolttoaineet eivät siirrä päästöjä muualle, mutta ulkomaisilla biopolttoaineilla kuten palmuöljyllä voi mainittuja vaikutuksia välillisesti tai suoraan olla. Metsien hävitys aiheuttaa esimerkiksi Indonesiassa päästöjä 40 kertaa Suomen päästöjen verran, jossa biopolttoainetuotannolla on oma osansa.

Maatalouden sektorikohtainen vähennystavoite on 13 prosenttia. Uusien vähennystavoitteiden mukaan maatalouden tulisi vähentää päästöjä todennäköisesti vielä tätäkin enemmän.

Täytyy kuitenkin huomioida, että maatalous aiheuttaa Suomen päästöistä alle 10 prosenttia. Ilmastopäästöjen vähentämispotentiaali Suomen maataloudesta on kaiken kaikkiaan minimaalinen. Vaikka maatalous lopetettaisiin kokonaisuudessaan Suomesta, sektorilta saavutettava päästövähennys vastaisi 17 sekunnin päästöjä Kiinasta.

Kotimaisen tuotannon alasajo ei ole tietenkään realistinen vaihtoehto. Elintarvikkeiden huoltovarmuuden turvaamiseksi meidän täytyy pitää kiinni kotimaisesta tuotannosta.

Kallista ja merkityksetöntä

Ilmastopäästöjen vähentäminen maataloussektorilta on paitsi kallista, myös merkitykseltään olematonta. Maailman ilmastopäästöjen kanssa Suomen maatalouden päästövähennyksillä ei ole juuri mitään tekemistä, niin kauan kuin ilmastopolitiikalla ei ole globaalia koherenssia.

Maailman kasvihuonekaasupäästöistä 45 prosenttia tuottavat Kiina, Yhdysvallat ja Intia. Jos maan ja metsien käyttö otetaan huomioon, kolmanneksi listalla nousee Indonesia. Karu totuus on, ettei näistä maista yksikään ei ole mukana päästötalkoissa.

EU:n päästöt ovat alle 10 prosenttia maailman kasvihuonekaasupäästöistä. Esimerkin näyttäminen on tärkeää, mutta millä hinnalla?

EU:n viimeisimmässä päätöksessä on ilmeisesti Irlannin aktiivisen edunvalvonnan ansiosta mukana lause mahdollisuudesta kompensoida hankalasti vähennettäviä maatalouden päästöjä esimerkiksi alueiden metsityksellä.

Kioton laskentamenetelmissä uudismetsitys kuuluu kuitenkin eri momentille (Kioton sopimuksen asetus 3.3) kuin varsinainen metsien hoidon hiilinielu (asetus 3.4). Eniten hyötyä Suomelle olisi, jos metsien nielu huomioitaisiin.

Nyt tehdyn EU:n sopimuksen jatkoksi todellinen keskustelu käydään ensi vuonna Pariisissa, jolloin Suomen kannattaisi olla hereillä.

Miten päästövähennykset sitten tulisi tehdä? Siten, että laskentamenetelmät olisivat reiluja ja läpileikkaavia, ja päästövähennykset toteutettaisiin sieltä, missä se olisi edullisinta.

Nykyinen metsien kasvun huomioimatta jättäminen on poliittinen kompromissi, joka ei kohtele Suomea reilusti.

EU:n yksipuolisten toimenpiteiden vaikuttavuus maailman mittakaavassa olisi myös syytä pitää mukana keskustelussa, ettei todellisuus pääsisi unohtumaan.

ELLEN HUAN-NIEMI
OLLI NISKANEN

Huan-Niemi on vanhempi tutkija ja Niskanen tutkija MTT Taloustutkimuksessa.

Tukea jaksamiseen

Ihmisen fyysiset ja henkiset voimavarat ovat rajalliset. Kun ongelmat syystä tai toisesta johtuen kasaantuvat, saattaa edessä olla umpikuja, josta ei aina omin voimin pääse ulos.

Voimien loppumiseen on useita syitä. Niitä ovat muun muassa talousvaikeudet, iso työtaakka tai parisuhdeongelmat.

Orastaviin jaksamisongelmiin pitää tarttua ajoissa ja lähteä rohkeasti hakemaan apua. Puhuminen auttaa ja samalla huomaa, että muillakin on samanlaisia ongelmia.

Aina ei kuitenkaan ole helppo puhua omista ongelmista läheisten tai ystävien kanssa. Tällaisessa tilanteessa keskustelukumppani löytyy esimerkiksi maaseudun tukihenkilöverkosta.

Lähes 20 vuotta sitten perustettu tukihenkilöverkosto koostuu tällä hetkellä 180 koulutetusta, maaseudun olosuhteet tuntevasta vapaaehtoisesta tukihenkilöstä. Tukeminen on luottamuksellista kuulemista, keskustelemista ja rinnalla kulkemista.

Tukihenkilöverkon koordinaattorin Maija Mielosen mukaan tukihenkilöverkkoon voi ottaa aina yhteyttä, kun tuntee tarvitsevansa tukea. Kysymyksessä ei tarvitse olla iso kriisi, vaan pienikin murhe on riittävä syy soittaa. (MT 7.11.)

Viime vuonna yhteydenottoja tukihenkilöverkkoon oli lähes 1 400. Noin kolmannes puheluista koski terveydellisiä kysymyksiä.

Kesäkuussa eläkkeelle jäänyt Melan hyvinvointiasiantuntija Sirpa Havu muistutti Maaseudun Tulevaisuuden haastattelussa, että viljelijä ja hänen hyvinvointinsa on tärkein tuotantotekijä tilalla (MT 15.8.).

Tilan tärkeimmästä voimavarasta pitää huolehtia. Voimien ylläpitämiseen ja palauttamiseen kannattaa kaiken kiireen keskelläkin varata aikaa.

RAHIKAINEN

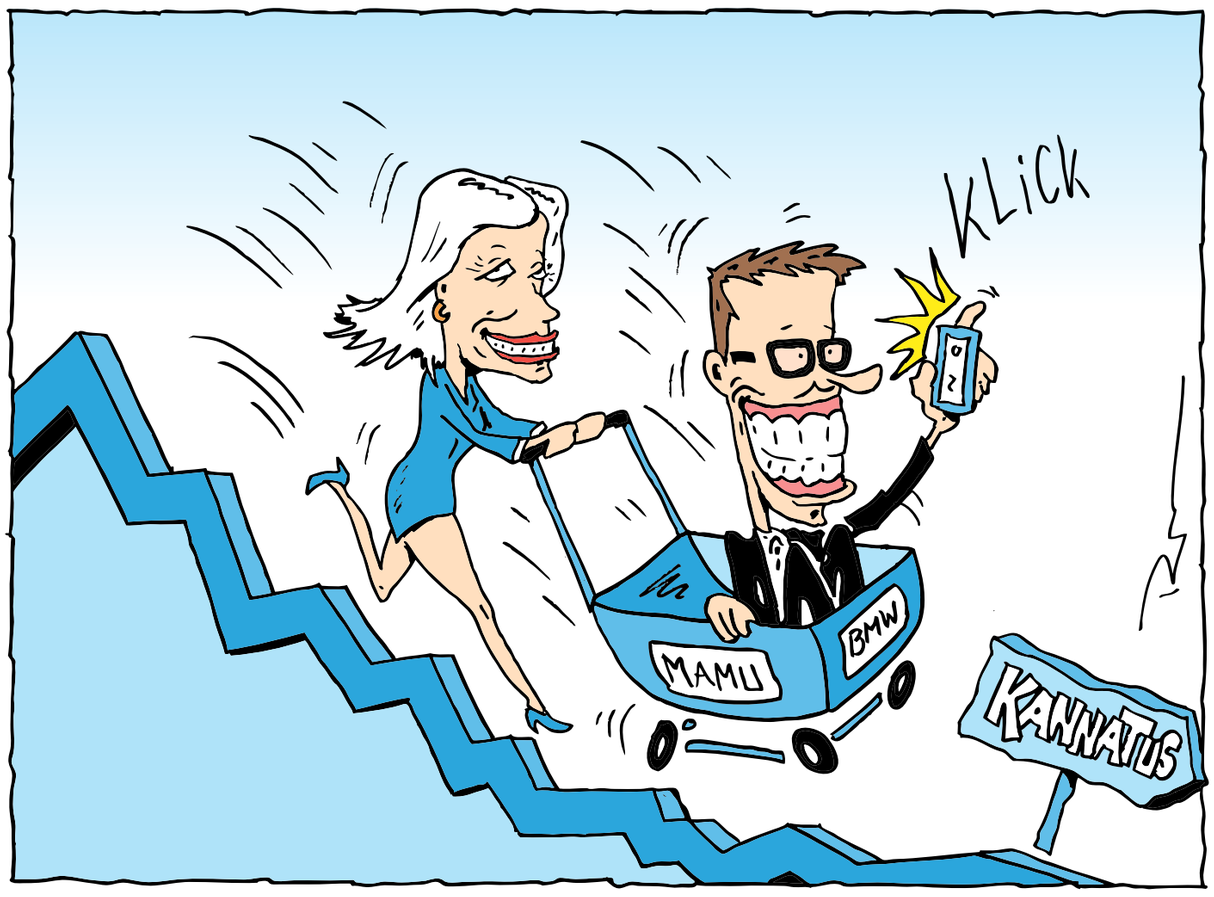

LEHTIKATSAUS

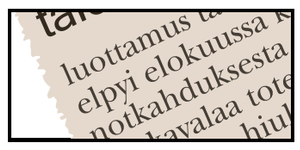

Tukea harrastuksille

Lasten ja nuorten harrastusten tukeminen ehkäisee syrjäytymistä, muistuttaa **Hämeen Sanomat**.

"Ennalta ehkäisevistä varhaisen vaiheen palveluista on puhuttu maailmansivu. Kaikki tietävät, että esimerkiksi lastensuojelussa tulee edullisemmaksi tukea koko perhettä mahdollisimman aikaisin, kun suunta on vielä käännettävissä kevein keinoin.

Vielä varhaisempaa ja hienovaraisempaa perheiden tukemista on se, että lapsille ja nuorille on tarjolla harrastuksia järkikustannuksin."

"Matalan kynnyksen varhaisissa palveluissa on se ongelma, että niiden vaikutuksia on vaikea mitata. Ei ole tilastoa siitä, kuinka moni nuori on välttynyt syrjäytymiseltä, kun tarjolla on ollut kiinnostavia harrastuksia ja yhteisöllisyyttä.

Sitä lienee tutkittu, miten 1990-luvun lama vaikutti yhteiskuntaamme.

Tuolloin esimerkiksi päihdepalvelut ajettiin alas ja perheet saivat selviytyä, miten parhaaksi näkivät. Sen seurauksena meillä on toisen ja pian kolmannenkin polven syrjäytyneitä. Näistä vikapäätöksistä on nyt maksettu moninkertaisesti ja maksetaan edelleen."

Toiveikkuus kohottaa

Metsä Groupin Äänekoskelle kaavailema biotuotetahdas luo maakuntaan toiveikkuutta, kirjoittaa **Keskisuomalainen**.

"Keski-Suomessakin lähtötilanne oli surkea, vielä helmikuussa maakunnan yritykset näkivät tulevaisuuden harmaana. Tilanne muuttui, kun Metsä Group kertoi kaavailevansa Äänekoskelle biotuotetehdasta. Tehdassuunnitelma käynnisti tapahtumasarjan, joka poikinee hyvää jopa kahdellesadalle yritykselle."

"Hyvä ei kuitenkaan tule itsestään. Talouden tilaan vaikuttavat monet asiat, eikä kaikkea voi mitenkään ennakoida. Talouden ongelmat ovat syvällä ja suomalaisten ostovoiman heikkous pahentaa tilannetta entisestään."

KOLUMNI: JUKKA PASONEN

Yksilöllisyys on yliarvostettua

Aloittaessani 1960-luvulla kansakoulua ei ollut tavatonta, että liiat yksilöllisyydet karsittiin karttakepin heilautuksella tai tukasta nyhtämällä.

Nykyisin äiti saattaa vaatia ponnekkaasti, että hänen kaikkia kaiken aikaa häiritsevälle Oliverilleen täytyy osoittaa enemmän tukea. Sekä opettajan että muun luokan.

Toisaalla isä uhkailee, että hänen pikku-Amandansa (patalaiska, 15 vuotta) matikan numeroa täytyy korottaa kuutosesta kasiin. Muuten lähtee valitus kunnan opetustoimeen, opetus- ja kulttuuriministeriöön sekä eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Jos ei ollut kaikki ihan kohdallaan 50 vuotta sitten, niin ei ole nytkään. Mikään ei ole terveellistä liiallisena.

Jotkut jakelevat yleisohjeena itsensä arvostamisen lisäämistä. Siinä on jotain samaa kuin alkoholistilla, joka tyrkyttää muillekin viinaa hyväksyäkseen oman riippuvuutensa.

Itsensä etusijalle asettaminen ei välttämättä toimi pahan mielen karkottajana. Lajina olemme olleet menestyksekkäitä nimenomaan yhteistyökykymme, emme yksilösuoritustemme ansiosta.

Olisi terveellistä tunnustaa tosiasia, että lähes jokainen meistä on korvattavissa.

jukka.pasonen@maaseuduntulevaisuus.fi

Harva haluaa olla egoistin ryhmässä. Useimmiten siihen joudutaan pakosta. Tällaisen ryhmän työtulokset eivät perustu avoimeen harkintaan, vaan siihen, ettei kukaan uskalla kyseenalaistaa itsekeskeisen jäsenen mielipiteitä.

Toisen vapaus muuttuu helposti toisen hyväksikäytöksi.

Vladimir Putin on osittain oikeassa, kun arvostelee länsimaisia arvoja ja yksilön korostamista – olkoonkin, että nokimusta pata soimaa kiillotettua kattilaa.

Toki länsimaissa pyritään takaamaan kaikille vapaus päättää omista asioistaan. Vapaus kuitenkin kääntyy monien mielessä vastuuksi. Kelkasta pudonnut jää yksin.

Toisaalta elämme vapauden harhassa. Kaikkialle tunkeva mainonta tekee meistä lauman, jossa kaikki haluavat palavasti jotain täysin tarpeetonta. Samaa asiaa ajaa kaiken mielekkyyden mittaaminen rahassa ja jatkuvan kasvun julistaminen ainoaksi vaihtoehdoksi.

Uusien teknologioiden hyödytkään eivät ulotu kaikille, vaan yhä harvalukuisemmalle joukolle. Tätä tapahtuu valtioiden sisällä sekä niiden rajojen yli.

Lopulta yhä useamman ei olekaan enää mahdollista valita tietään. Vapauden näennäisyyden ymmärtää niin bangladeshiläinen vaateketjulle työskentelevä ompelija kuin myös pitkäaikaistyötön suomalainen.

Markkinafundalistit ovat ottaneet niskalenkin valtioista, siis meistä tavallisista ihmisistä. Valta on piilossa, me valokeilassa.

Teknologia valvoo työpaikoilla läsnäoloasi ja tekemisiäsi. Vapaalla kirjautumisesi eri järjestelmiin, bonuskortit, mobiililaitteet ja someverkot lukevat sinua kuin avointa kirjaa. Ne tietävät, mitä ostat, missä ja kenen kanssa liikut tai mistä hankit maailmankatsomuksesi.

Toki kaikki eivät käytä tätä tietoa sinua vastaan. Joku haluaa vain myydä sinulle tuotteitaan tai palveluksiaan. Joku jopa pyrkii parantamaan hyvinvointiasi. Mutta eivät kaikki, eivätkä aina.

Vapaakauppa- ja muut sopimukset pitävät huolen, että kukaan ei voi mitään niillekään tuotannonaloille, jotka ovat selvästi vahingollisia. Ajatusta, että tuotannon on oltava vapaata, ei saa kyseenalaistaa. Ei vaikka tosiasiassa lähes kaiken arvo on sopimusasia ja monet vapaaksi mainitut asiat ovat säänneltyjä ja tuettuja.

Olemme siis vain pikku rattaita isossa koneessa. Olisikin terveellistä tunnustaa tosiasia, että lähes jokainen meistä on korvattavissa – niin työelämässä, ystävyyssuhteissa kuin perheissäkin. Se ei tarkoita, että olisimme arvottomia. Mutta kun sen muistaa, voi ajatella myös yhteisöllisyyttä.

Siinä sivussa voisimme osoittaa kiitollisuutta koko yhteiskuntaamme kohtaan. Meillä on täällä valmiina kansalaisistaan kohtuullisen hyvin huolta pitävä valtio. Lähes kaikki pystyvät hankkimaan koulutuksen ja terveydestämmekin yleensä huolehditaan. Pidetään siitä kiinni. Vapaaehtoisesti.

Kun googlettaa sanat yksilöllisyys ja yhteisöllisyys, huomaa että viime mainittu antaa yli kaksinkertaisen määrän osumia. Kertooko se, että yhteisöllisyys on voitolla vai onko puhe siitä, mistä on puute?